

PRVI ODJEL
ODLUKA O DOPUŠTENOSTI

Zahtjev br. 36868/03

Vladimir DUPIN

protiv Hrvatske

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući 7. srpnja 2009. godine u vijeću u sastavu:

Anatoly Kovler, *predsjednik*,

Nina Vajić,

Khanlar Hajiyeu,

Dean Spielmann,

Sverre Erik Jebens,

Giorgio Malinverni,

George Nicolaou, *suci*,

i Søren Nielsen, *tajnik Odjela*,

Uzimajući u obzir gore navedeni zahtjev koji je podnesen 31. listopada 2003. godine,

Uzimajući u obzir očitovanje koje je podnijela tužena država i odgovor na očitovanje koji je podnio podnositelj zahtjeva putem punomoćnika,

Nakon vijećanja donosi sljedeću odluku:

ČINJENICE

Osoba koja je na obrascu zahtjeva naznačena kao podnositelj zahtjeva, gospodin Vladimir Dupin, hrvatski je državljanin rođen 1943. godine. Gospodin J. Janković i gđa I. Gerovac, odvjetnici iz Karlovca, tvrde da su

ga zastupali pred Sudom. Vladu Republike Hrvatske ("Vlada") zastupala je njezina zastupnica, gđa Š. Stažnik.

A. Okolnosti predmeta

Činjenice predmeta, kako su ih predočile stranke, mogu se sažeti na sljedeći način.

1. Činjenice vezane uz podnošenje zahtjeva i postupak pred Sudom

Zahtjev je Sudu podnesen 31. listopada 2003. u ime g. Vladimira Dupina. Priložena uz obrazac zahtjeva nalazila se punomoć od 30. listopada 2003. s potpisom „Dupin Vladimir“ kojom se g. J. Janković i gđa I. Gerovac ovlašćuju da g. Dupina zastupaju pred Sudom. Punomoć je također sadržavala potpise g. Jankovića i gđe Gerovac te je nosila njihov žig.

Dopisom od 7. veljače 2007. tajništvo je priopćilo Vladi i punomoćnicima g. Vladimira Dupina da je 6. veljače 2007. predsjednik Prvog odjela odlučio Vladu obavijestiti o zahtjevu.

Dana 30. travnja 2007. Vlada je dostavila svoje očitovanje. Dana 17. prosinca 2007. godine g. J. Janković dostavio je očitovanje u ime g. Vladimira Dupina.

Dopisom od 30. rujna 2008. godine, gđa Milka Dupin, supruga g. Vladimira Dupina, podnijela je zahtjev za pravičnu naknadu u tom predmetu. Pismo je potpisano sljedećim: „*Za obitelj Dupin: Milka Dupin*“. Dana 5. studenog 2008. Vlada je dostavila svoje komentare na zahtjev za pravičnu naknadu.

U sljedećem dopisu od 17. studenog 2008. godine, gđa Milka Dupin je, između ostalog, napomenula da je njezin suprug „*preminuo prije nekoliko godina*“.

Dopisom od 9. prosinca 2008. Vlada je obavijestila Sud da je g. Vladimir Dupin umro 13. ožujka 2003. godine, to jest prije podnošenja zahtjeva Sudu 31. listopada 2003. Kao dokaz, Vlada je uz svoj dopis priložila smrtovnicu g. Dupina.

U svojem odgovoru od 12. siječnja 2009. godine, g. D. Lančić, odvjetnik iz Zagreba, zastupajući gđu Milku Dupin, obavijestio je Sud da je gđa Dupin, kao univerzalni pravni sljednik g. Vladimira Dupina, namjeravala preuzeti postupak koji je pred Sudom pokrenuo njezin pokojni suprug. Punomoć kojom se g. Lančić ovlašćuje da zastupa gđu Dupin u postupcima pred Sudom, kao i odluka Općinskog suda u Karlovcu od 17. prosinca 2004. kojom je gđa Dupin imenovana jedinom nasljednicom g. Vladimira Dupina, bile su priložene uz dopis.

2. Činjenice vezane uz imovinski spor g. Dupina

(a) Pozadina predmeta

Članak 29. nekadašnjeg jugoslavenskog Zakona o osnovnim vlasničkopravnim odnosima iz 1980. godine, *Narodne novine* bivše Jugoslavije br. 6/1980 i 36/1990 – “Zakon o osnovnim vlasničkopravnim odnosima iz 1980.”) branio je da se na stvarima u društvenom vlasništvu pravo vlasništva stječe dosjelošću.

Kad se 8. listopada 1991. Zakon o osnovnim vlasničkopravnim odnosima iz 1980. preuzimao u hrvatski pravni sustav (Zakon o preuzimanju zakona o osnovnim vlasničkopravnim odnosima, *Narodne novine* br. 53/1991 od 8. listopada 1991), Sabor je ukinuo tu odredbu.

Nakon toga, novi Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, *Narodne novine* br. 91/1996 od 28. listopada 1996, koji je stupio na snagu 1. siječnja 1997 – “Zakon o vlasništvu iz 1996.”) navodio je u čl. 388. st. 4. da se u rok za stjecanje dosjelošću nekretnina koje su na dan 8. listopada 1991. godine bile u društvenom vlasništvu računa i vrijeme posjedovanja proteklo prije toga dana.

Nakon nekoliko prijedloga za ocjenu ustavnosti, dana 17. studenog 1999. Ustavni sud Republike Hrvatske ukinuo je čl. 388. st. 4. Zakona o vlasništvu iz 1996. kao protuustavan (Odluka br. U-I-58/1997, U-I-235/1997, U-I-237/1997, U-I-1053/1997 i U-I-1054/1997. od 17. studenog 1999., *Narodne novine* br. 137/99 od 4. prosinca 1999).

(b) Posebne okolnosti predmeta

Dana 21. lipnja 1999. godine g. Vladimir Dupin je podnio tužbu protiv države na Općinskom sudu u Karlovcu, tražeći da mu se prizna vlasništvo nad određenom katastarskom česticom, kao i upis te čestice u zemljišne knjige na njegovo ime. Naveo je da je predmetna imovina u njegovu posjedu i posjedu njegove obitelji od 1903. godine. Pozivajući se na čl. 388. st. 4. Zakona o vlasništvu iz 1996. godine, tvrdio je da je po sili zakona postao vlasnik zemljišta dosjelošću, unatoč činjenici da je zemljište bilo u društvenom vlasništvu.

Dana 17. prosinca 2001. Općinski sud u Karlovcu donio je presudu u korist tužitelja. Naime, Sud je smatrao da je g. Dupin dokazao da su on i njegovi preci posjedovali predmetno zemljište barem od 1905. godine. Međutim, s obzirom na odluku Ustavnog suda od 17. studenog 1999. kojom je ukinut čl. 388. st. 4. Zakona o vlasništvu iz 1996. godine, Općinski sud nije uvažio razdoblje između 6. travnja 1941. i 8. listopada 1991. pri izračunu zakonski propisanog roka za stjecanje prava vlasništva dosjelošću. Prema tome, Sud je smatrao da je zakonski rok tekao između 1905. i 6. travnja 1941. kao i nakon 8. listopada 1991. godine. S obzirom da je u prvonavedenom razdoblju tužitelj posjedovao predmetno zemljište tijekom

više od 36 godina, Sud je zaključio da je u tom razdoblju, linijom predaka, već postao vlasnik predmetnog zemljišta dosjelošću.

Nakon žalbe tuženika, dana 2. listopada 2002. godine, Županijski je sud u Karlovcu poništio prvostupanjsku presudu odbacujući tužbu. Naime, Sud je smatrao da je Općinski sud ispravno utvrdio činjenice (neprekidni posjed zemljišta barem od 1905. godine), no da je pogrešno primjenio materijalno pravo. Posebice, prvostupanjski sud je trebao primijeniti zakone važeće tijekom relevantnog razdoblja, tj. čl. 1472. Građanskog zakonika iz 1811. godine, koji se u Hrvatskoj primjenjivao od 1852. do 1980. godine. Budući da je ta odredba navodila da je vrijeme posjedovanja, kao pretpostavka za stjecanje prava vlasništva dosjelošću na nekretninama u državnom vlasništvu, iznosilo samo 40 godina, tužiteljev zahtjev za pravičnu naknadu trebao je biti odbijen.

Dana 26. ožujka 2003. Ustavni je sud odbio ustavnu tužbu koju je g. Vladimir Dupin podnio protiv drugostupanjske presude te 2. svibnja 2003. dostavio svoju odluku punomoćnicima g. Dupina.

PRIGOVORI

1. Gospodin J. Janković i gđa I. Gerovac, u ime g. Dupina, prigovorili su na temelju članka 1. Protokola br. 1 Konvencije jer su domaći sudovi odbili potvrditi vlasništvo g. Dupina nad spomenutom katastarskom česticom – za koju su tvrdili da je po sili zakona stečena dosjelošću – iz razloga što je čl. 388. st. 4. Zakona o vlasništvu iz 1996. ukinut odlukom Ustavnog suda. Izjavili su da je, temeljem domaćeg prava, vlasništvo stečeno dosjelošću *ipso iure*, to jest, kada su ispunjeni uvjeti, te da je g. Dupin ispunio te uvjete prije odluke Ustavnog suda, čije odluke imaju samo *ex nunc* učinak.

2. Također su u ime g. Dupina prigovorili na temelju čl. 6. st. 1. Konvencije vezano uz ishod gore navedenih postupaka.

PRAVO

Sud ponavlja da se zahtjev ne može podnijeti u ime preminule osobe, budući da preminula osoba nije u mogućnosti, pa niti putem punomoćnika, podnijeti zahtjev Sudu (vidjeti *Yaşa protiv Turske*, br. 22495/93, izvješće Komisije od 8. travnja 1997., st. 88, *Izvješća o presudama i odlukama 1998. VI*). S obzirom da je neosporno da je g. Vladimir Dupin umro više od sedam mjeseci prije nego što su njegovi punomoćnici podnijeli zahtjev u njegovo ime, proizlazi da predmet nije pokrenula osoba koju se može smatrati podnositeljem zahtjeva u svrhu čl. 34. Konvencije (vidjeti, *mutatis*

mutandis, Post protiv Nizozemske (odl.), br. 21727/8, od 20. siječnja 2009). Stoga je postojeći zahtjev, s obzirom na g. Vladimira Dupina, nedopušten *ratione personae* u skladu s odredbama Konvencije u smislu čl. 35. st. 3. te mora biti odbačen temeljem čl. 35. st. 4. (vidjeti *Gavrielidou i drugi protiv Cipra* (odl.), br. 73802/01, od 13. studenog 2003, *Gürleşen i drugi protiv Turske* (odl.), br. 15573/03, od 29. travnja 2008, *Eşikara i drugi protiv Turske* (odl.), br. 45095/05, od 21. listopada 2008., *Kaya i Polat protiv Turske* (odl.), br. 2794/05, 40345/05, od 21. listopada 2008).

S obzirom na ovaj zaključak, Sud nije dužan razmotriti prigovor Vlade vezan uz navodnu zloporabu prava na podnošenje zahtjeva.

Što se tiče gđe Milke Dupin i pitanja može li ona ustrajati u zahtjevu podnesenom u ime njezina pokojnog supruga, Sud smatra da, budući da je g. Vladimir Dupin umro prije podnošenja zahtjeva, postojeći slučaj treba razlikovati od slučajeva u kojima je podnositeljevu nasljedniku dopušteno ustrajati u zahtjevu koji je već pokrenut. Drugim riječima, gđa Milka Dupin kao njegov nasljednik ne može ustrajati u zahtjevu umjesto njega jer on zapravo nikad nije sudjelovao u postupku pred Sudom (vidjeti *Poznanski protiv Njemačke* (odl.), br. 25101/05, od 3. srpnja 2007. i, *mutatis mutandis, Karagiannis i drugi protiv Grčke* (revizija), br. 51354/99, st. 10, od 8. srpnja 2004).

Iz tih razloga, Sud jednoglasno

Proglašava zahtjev nedopuštenim.

Søren Nielsen
Tajnik

Anatoly Kovler
Predsjednik